

Základní škola Brno, Jana Babáka 1

Číslo materiálu: VY 32 INOVACE 16/03

Název materiálu: Doba bronzová

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.1486

Zpracovala: Mgr. Petra Březinová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ÚKOL 1: Slova z nabídky doplň do následujícího textu

předměty, cínu, osadách, hradiště, pšenice, funkcí, rozdíly, kmeny, únětická, práce, žehem, nádobách, dobyt看, jazyk, bronz, obchodu

1.1. DOBA BRONZOVÁ (2200 – 700 př. n. l.)

Přechod mezi pozdní dobou kamennou a dobou bronzovou ve střední Evropě byl plynulý. V této době dochází ke zlomu ve vývoji pravěku, místo kamene se začíná používat, slitina mědi a....., a to především díky jeho snadné tavitelnosti. Bronz se do střední Evropy rozšířil z oblasti Středozemního moře, odkud se k nám dostávaly první bronzové..... Důležitým rysem této doby byl rozvoj dálkového Do Čech a na Moravu se dovážely hotové bronzové předměty, měděná surovina a další výrobky. Z našeho území se vyváželo například obilí a dobytek.

V zemědělství se stále používala dřevěná oradla tažená..... Hlavní pěstovanou plodinou zůstala....., postupně se začal pěstovat ječmen, žito a luskoviny. Místo kamenných srpů se začaly používat srpy bronzové.

V rámci obydlí žili lidé v neopevněných zemědělských s domy křulové konstrukce či v polozemnicích. Vznikala ale zároveň již opevněná sídliště, tzv..... Tento typ sídlišť byl budován v přírodně chráněném terénu a obehnan příkopy a valy. Plnil řadu(hospodářské, společenské, obranné, rozvoj řemesel).

Ve společnosti docházelo k dalšímu prohlubování společenské dělby Řemeslo se oddělilo jako samostatná činnost, specializují se jednotlivá řemesla, vzniklo například hutnictví, kovolitectví, kovotepectví či slévačství. Narůstaly majetkové mezi lidmi, svědčí o tom bohatě vybavené hroby náčelníků; naproti chudě vybaveným hrobům obyčejných lidí. Jednotlivé rodové občiny se spojovaly v Kmen znamená společenství složené z rodů, které mají společný....., společné území, podobné zvyky a vlastní jméno. Náčelnická vrstva ovládala své kmenové území společně s ozbrojenou družinou.

Mezi významné kultury doby bronzové patřila kultura (název od naleziště v Úněticích u Prahy), maďarovská (starší doba bronzová) a mohylová (střední doba bronzová – pohřby pod mohylami). Mladší doba bronzová se vyznačovala pohřbíváním svých zemřelých a jejich popel se ukládal v hliněných – popelnicích. Proto se tyto archeologické kultury nazývají kulturami popelnicových polí.

ÚKOL 2: Odpověz na otázky

1. Co je to bronz?

2. Odkud se tento kov rozšířil do střední Evropy?

3. V čem spočíval princip dálkového obchodu?

4. V čem bydleli lidé v době bronzové?

5. Jaká řemesla se rozvíjela?

6. Co je to kmen?

7. Napiš alespoň dvě významné kultury z doby bronzové.

ŘEŠENÍ:

ÚKOL 1:

DOBA BRONZOVÁ (2200 – 700 př.n.l.)

Přechod mezi pozdní dobou kamennou a dobou bronzovou ve střední Evropě byl plynulý. V této době dochází ke zlomu ve vývoji pravěku, místo kamene se začíná používat **bronz**, slitina mědi a **cínu**, a to především díky jeho snadné tavitelnosti. Bronz se do střední Evropy rozšířil z oblasti Středozemního moře, odkud se k nám dostávaly první bronzové **předměty**. Důležitým rysem této doby byl rozvoj dálkového **obchodu**. Do Čech a na Moravu se dovážely hotové bronzové předměty, měděná surovina a další výrobky. Z našeho území se vyváželo například obilí a dobytek.

V zemědělství se stále používala dřevěná oradla tažená **dobytkem**. Hlavní pěstovanou plodinou zůstala **pšenice**, postupně se začal pěstovat ječmen, žito a luskoviny. Místo kamenných srpů se začaly používat srpy bronzové.

V rámci obydlí žili lidé v neopevněných zemědělských **osadách** s domy křivé konstrukce či v podzemnicích. Vznikala ale zároveň již opevněná sídliště, tzv. **hradiště**. Tento typ sídlišť byl budován v přírodně chráněném terénu a obehnaná příkopy a valy. Plnil řadu **funkcí** (hospodářské, společenské, obranné, rozvoj řemesel).

Ve společnosti docházelo k dalšímu prohlubování společenské dělby **práce**. Řemeslo se oddělilo jako samostatná činnost, specializují se jednotlivá řemesla, vzniklo například hutnictví, kovolitectví, kovotepectví či slévačství. Narůstaly majetkové **rozdíly** mezi lidmi, svědčí o tom bohatě vybavené hroby náčelníků; naproti chudě vybaveným hrobům obyčejných lidí. Jednotlivé rodové obcíny se spojovaly v **kmeny**. Kmen znamená společenství složené z rodů, které mají společný **jazyk**, společné území, podobné zvyky a vlastní jméno. Náčelnická vrstva ovládala své kmenové území společně s ozbrojenou družinou.

Mezi významné kultury doby bronzové patřila kultura **únětická** (název od naleziště v Úněticích u Prahy), maďarovská (starší doba bronzová) a mohylová (střední doba bronzová – pohřby pod mohylami). Mladší doba bronzová se vyznačovala pohřbíváním svých zemřelých **žehem** a jejich popel se ukládal v hliněných **nádobách** – popelnicích. Proto se tyto archeologické kultury nazývají kulturami popelnicových polí.

ÚKOL 2:

1. Co je to bronz?

Je to slitina mědi a cínu.

2. Odkud se tento kov rozšířil do střední Evropy?

Rozšířil se z oblasti Středozemního moře.

3. V čem spočíval princip dálkového obchodu?

Lidé získávali výměnou zboží a surovin ty suroviny a výrobky, které se v jejich oblastech nevyskytovaly.

4. V čem bydleli lidé v době bronzové?

Lidé žili v neopevněných zemědělských osadách s domy kůlové konstrukce či v podzemnicích. Vznikala ale zároveň již opevněná sídliště, tzv. hradiště.

5. Jaká řemesla se rozvíjela?

Například hutnictví, kovolictví, kovotepectví či slévačství.

6. Co je to kmen?

Kmen znamená společenství složené z rodů, které mají společný jazyk, společné území, podobné zvyky a vlastní jméno.

7. Napiš alespoň dvě významné kultury z doby bronzové.

Například únětická, maďarovská, mohylová nebo kultura popelnicových polí.

Bibliografická citace

RULF, Jan a VÁLKOVÁ, Veronika. *Dějepis: Pravěk a Starověk pro 6. ročník základní školy*. Praha: SPN, 2001. ISBN 80-85937-59-X. s. 31-36.